

ZENGİNLER VE YOKSULLAR

ABD tekellerinin dergisi Forbes, geçtiğimiz ay 2010 yılı için dünyanın milyarderler listesini açıkladı. Dergi bu listeyi her yıl yayınlıyor. Derginin Genel Yayın Yönetmeni ve Başkanı Steve Forbes, Dünyada geçen yıl 793 olan milyarder sayısının, bu yıl 1011'e yükseldiğini, bu yıl listede yer alan milyarderlerin toplam servetinin net değerinin 3,6 trilyon dolara yükseldiğini, bu rakamın geçen yıl 2,4 trilyon dolar olduğunu, bunun yüzde 50'lik bir artış anlamına geldiğini" belirtiyor.

Burada ilginç olan şu ki, Forbes bu artışı "dünyadaki ekonomik toparlanmanın, kendisini listede de gösterdiğini, özellikle yükselen pazarlardaki milyarderler sayısında artış olduğunu" iddia ediyor. Bu iddia neresinden bakılırsa bakılsın saçma bir iddiadır. Çünkü burjuva ekonomistleri de dahil, akli başında hiç kimse dünya ekonomisinin ciddi bir toparlanma içerisinde olduğunu iddia etmedi ve etmiyor. Aksine ekonomik krizin sonuçları daha açık ve belirgin olarak ortaya çıktı. Dünya genelinde yoksulluk ve işsizlik artı. İşsizlik ABD'de yüzde 11 düzeyinde olurken, AB ortalaması yüzde 15'leri buldu vb.

Şu dolar milyarderlerine biraz yakından bakalım; ABD 403 dolar milyarderi ile listenin başında yer alıyor. Çin'de geçen yıl 28 olan milyarder sayısı bu yıl 64'e, Hindistan' da 24 olan milyarder sayısı bu yıl 49'a, Rusya'da 3'den 62'ye yükselmiş. Geçen yılki listede Türkiye'den 13 milyarder bulunurken bu sayı bu yıl 28'e yükselmiş. Alman, İngiliz, Fransız vb ülkelerden milyarderlerde listede yer alıyor vb.

Listenin ortaya koyduğu gerçekler pek çok bakımdan dikkat çekicidir. ABD dünyanın en büyük emperyalist gücüdür ve dünya halklarının soyulmasından aslan payını almaktadır. Ama aynı zamanda son krizden en fazla etkilenen ülkedir ve dev tekelleri kurtarmak için trilyonlarca dolar akıtılmış, bu tekeller iflas etmesin diye ekonomik yükümlülükleri devlet tarafından üstlenilmiştir. Öyle anlaşılıyor ki, halk için yıkım ve felaket anlamına gelen kriz, büyük kapitalistlerin bir bölümü için tatlı karlar vurmanın, servetlerini büyütmenin aracı olmuştur.

Çin ve Hindistan gibi ülkeler yoksulluğun yaygın olduğu, emek gücünün ucuzluğu ile dikkat çeken ülkelerdir. Ama bir tarafta zenginlikler birikmiş, diğer tarafta açlık ve yoksulluk toplanmıştır. Kuşkusuz her ülkede açlık ve yoksulluk aynı derecede etkili olmamaktadır. Ancak kendi yaşam koşulları dikkate alındığında, üst sınıflar ve zenginler ile, alt sınıflar ve yoksullar arasındaki uçurumun derinleştiği rahatlıkla görülebilmektedir. Örneğin Türkiye'de dolar milyarderlerinin sayısının bir yılda 13'ten 28'e çıkmasının nasıl mantıklı bir açıklaması olabilir?

Ne Türkiye için, ne de diğer ülkeler için bu durumun mantıklı bir açıklaması bulunmamaktadır. Ya da şöyle ifade edilecek olursa kapitalist düzen içerisinde ve onun kuralları çerçevesinde çok mantıklı bir açıklaması bulunmaktadır. Bu açıklama kuşkusuz sınıflı toplumların gerçeği göz önüne alınarak anlaşılabilir. Bu toplumlarda bir tarafta zenginlikler birikirken, diğer tarafta yoksulluk ve sefalet birikir. Bu nedenle milyonlarca işçinin ve yoksulun tepesinde bir kaç dolar milyarderi saltanat sürebilir vb.

Şu rakamlar durumun çarpıcılığını ortaya koymaya yeterlidir. Birleşmiş Milletler'in geçen yıl yaptığı açıklamaya göre dünya çapında, sürekli açlık çeken insan sayısı 2009 yılında 1,02 milyara ulaşmış durumdadır. BM ilk defa bu kadar yüksek bir rakamla karşı karşıya olduğunu, dünyada her altı insandan birinin açlık sorunu yaşadığını belirtmişti. 2008'de bu rakam 915 milyon civarlarındaydı. Keza dünya genelinde günde 1 dolarla geçinmek zorunda kalan 1 milyardan fazla insan bulunuyor. Ve bu yıllarda dolar milyarderlerinin sayısı artıyor, servetleri ikiye katlanıyor!

Bu yapı nasıl devam ettirilebilir ve ayakta tutulabilir? Kuşkusuz bugünkü mevcut düzen ve devlet yapısının devam etmesi, korunması ile. Devletler bu yapının üzerinde yükselmekte, sömürücü egemen sınıfın aleti olarak sınıf ayrılıklarının korunması işini tüm kurumları ile güvenceye alacak bir örgütlenmeyi ayakta tutmaktadırlar. Dünya çapında hiyerarşi en güçlülerin tepede olduğu, diğerlerinin onlara bağımlılık içerisinde bulunduğu bir yapı göstermektedir.

Ama bu durumun hem geçmişte ciddi işçi ve emekçi hareketlerine yol açtığını, hem de günümüzde yol açmakta olduğu görüyoruz. Yunanistan'da, Türkiye'de, Fransa'da, İtalya'da vb. ülkelerde işçi ve emekçiler kapitalizmin krizlerinin, zenginlerin servetlerinin faturasını ödemek istemiyorlar ve mücadele yolunu tutuyorlar.

Kuşkusuz bu mücadeleler henüz kapitalist sistemin temellerini sarsacak güçte değiller. Ancak işçi ve emekçi sınıfların arasında, bu sınıfların derinliklerinde yeni mücadeleler mayalanıyor ve yeni bir bilinç uyanıyor. Bu bilincin daha ileri mücadelelere yol açması kaçınılmazdır. Yunanlı bir emekçinin televizyon kameralarına “kurbanlık koyun gibi bekleyecek değiliz” diye haykırması, gelecekte neler olabileceğinin ön habercisi değilse, başka nedir ki?

Nisan / 2010